

Handläggare
Trafikkontoret
Anders Hedlund
Anläggning
Telefon: 08-508 262 90**Till**
Trafik- och renhållningsnämnden
2014-04-08
Stadsbyggnadsnämnden
2014-04-10**Stadsbyggnadskontoret**
Per-Olof Svensson
Tillgänglighet
Bygglov
Telefon: 08-508 273 66

Övergripande ljusstrategi för Stockholms offentliga belysningsmiljöer. Programförklaring.

Förslag till beslut

1. Trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden respektive stadsbyggnadsnämnden godkänner ”programförklaring övergripande ljusstrategi för Stockholms offentliga belysningsmiljöer” (bilaga 1)

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef
TrafikkontoretNiklas Svensson
Tf förvaltningschef
Stadsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Trafikkontoret har fått till uppgift att i samarbetet med andra nämnder, fastighetsbolag m.fl arbeta fram ett ljusprogram för Stockholm. En programförklaring till en ljusstrategi har därför tagits fram i samarbete mellan trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret.

Ett program upplevs ofta som en fastställd lösning som beskriver hur saker ska utföras. Istället utformas en ljusstrategi som anger färdriktningen, hur ljussättningar för olika platser kan och bör förhålla sig till omgivningen. En strategi som beskriver ljusupplevelsen, och inte blir för detaljerad vad gäller utförandet, blir inte heller begränsad över tiden utan kan leva vidare med stadens önskade förändring och belysningens fortsatta tekniska utveckling.

Trafikkontoret
AnläggningFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 262 90
Växel 08-508 272 00
anders.hedlund@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner ”programförklaring övergripande ljusstrategi för Stockholms offentliga belysningsmiljöer” (bilaga 1)

Bakgrund / Remissen

Trafikkontoret har fått till uppgift att i samarbetet med andra nämnder, fastighetsbolag m.fl. arbeta fram riktlinjer för ett ljusprogram för Stockholm.

Intresset för att lysa upp Stockholm, utöver funktionsbelysningen, har över tiden ökat och det finns en återkommande ambition hos olika aktörer, vanligen fastighetsägare men också hos trafikkontoret m.fl., att skapa belysningslösningar som förskönar byggnader och platser. I dag finns inget levande belysningsprogram som följer och motsvarar intresset för ljussättning av staden.

Trafikkontorets och stadsbyggnadskontorets synpunkter

Då ett program ofta upplevs som en fastställd lösning som beskriver hur saker ska utföras bör det istället utformas en ljusstrategi som anger färdriktningen, hur ljussättningar för olika platser kan och bör förhålla sig till omgivningen. En strategi som beskriver ljusupplevelsen, och inte blir för detaljerad vad gäller utförandet, blir inte heller begränsad över tiden utan kan leva vidare med stadens önskade förändring och belysningens fortsatta tekniska utveckling.

Fasadbelysning, vilken är bygglovspliktig bedöms av stadsbyggnadskontoret, vanligtvis i samråd med skönhetsrådet, men för andra belysningsinstallationer finns ett visst godtycke för genomförandet då det inte finns något mer övergripande och samlat förhållningssätt till hur belysningen ska utföras och upplevas i relation till sin omgivning.

Som övergripande inriktning prioriteras strategi för hur en ljussättning av byggnader och miljöer i Stockholm kan försköna, vägleda och därigenom skapa förståelse för stadens nattliga geografi. En vackrare ljussättning kan också skapa en ökad trygghetskänsla, speciellt om ljussättningen leder till en ökad närvaro i våra offentliga miljöer.

Ett lyckat slutresultat för ljussättningen av Stockholms offentliga miljöer förutsätter en god samsyn och vilja till att följa strategin och utföra ljussättningar med ljusstrategin som utgångspunkt. Detta kan också medverka till att vi får en ljusmiljö som uppskattas av boende, verksamma och besökare, vilket kan bidra till att staden nattliga utseende utvecklas mot ett Stockholm i världsklass.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret.

Trafikkontorets och stadsbyggnadskontorets förslag

Trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden godkänner ”programförklaring övergripande ljusstrategi för Stockholms offentliga belysningsmiljöer” (bilaga 1)

Slut

Bilagor

1. Övergripande ljusstrategi för Stockholms offentliga belysningsmiljöer. Programförklaring.